

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. kesäkuuta 2024
(OR. en)

11287/24

FISC 140
ECOFIN 731

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Eurooppa-neuvosto

Ed. asiak. nro: 10594/24

Asia: Ecofin-neuvoston selvitys Eurooppa-neuvostolle verotusasioista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Ecofin-neuvoston verotusasioista Eurooppa-neuvostolle antama selvitys, jonka neuvosto (talous- ja rahoitusasiat) hyväksyi 21. kesäkuuta 2024.

ECOFIN-NEUVOSTON SELVITYS EUROOPPA-NEUVOSTOLLE VEROTUSASIOISTA

A. JOHDANTO

1. Tässä neuvoston selvityksessä esitetään katsaus neuvostossa Belgian puheenjohtajakaudella saavutetusta edistymisestä sekä tilannekatsaus verotusalan tärkeimmistä asiakokonaisuuksista, joista käydään parhaillaan neuvotteluja. Selvitys on laadittu niiden keskustelujen pohjalta, joita korkean tason verotustyöryhmässä, jäljempänä 'korkean tason työryhmä', on sen toimeksiannon mukaisesti käyty sellaisista horisontaalisista veropoliittisista kysymyksistä, joilla on strategista merkitystä.
2. Selvityksessä otetaan huomioon asian käsittely neuvostossa. Siinä käsitellään kysymyksiä, jotka on tuotu esiin monissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä vuodesta 2012 alkaen¹, Eurooppa-neuvoston jäsenten 25. maaliskuuta 2021 antamassa julkilausumassa², arvonlisäveron alalla vuonna 2012³ ja vuonna 2016⁴ annetuissa neuvoston päätelmissä, digitaalitalouden liikevoiton verotuksen haasteisiin vastaamisesta vuonna 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä⁵, EU:ssa verotuksen alalla tehtävän hallinnollisen yhteistyön tulevasta kehityksestä vuonna 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁶ sekä oikeudenmukaisesta ja tehokkaasta verotuksesta elpymisen aikoina, digitalisaatioon liittyvistä verohaasteista ja veroalan hyvästä hallintotavasta EU:ssa ja sen ulkopuolella 27. marraskuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁷.

¹ Asiak. EUCO 4/3/12 REV 3 (kohdat 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (kohta 11), EUCO 10/20 (kohdat A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² Asiak. ST 18/21.

³ Asiak. ST 9586/12.

⁴ Asiak. ST 9494/16.

⁵ Asiak. ST 15175/17.

⁶ Asiak. ST 8482/20.

⁷ Asiak. ST 13350/20.

3. Puheenjohtajavaltio Belgia jatkoi keskeisten asiakokonaisuuksien käsittelyä. Näihin kuuluivat muun muassa arvonlisäveroa digitaalisella aikakaudella koskevaan pakettiin sisältyvät ehdotukset, ylimääräisten lähdeverojen nopeampaa ja turvallisempaa alentamista koskeva ehdotus (FASTER), energiaverodirektiivin tarkistaminen, ehdotus yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT), siirtohinnoittelua koskeva ehdotus, päätoimipaikkaverojärjestelmää koskeva ehdotus, veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon päivittäminen sekä kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskeva ehdotus. Se jatkoi myös aktiivisesti jäsenvaltioiden EU:ssa käymien keskustelujen pohjalta työtä, joka liittyy veroyhteistyötä koskeviin neuvotteluihin Yhdistyneissä kansakunnissa.
4. Tarkemmin sanoen neuvosto
- a) edistyi merkittävästi arvonlisäveroa digitaalisella aikakaudella koskevan paketin suhteen;
 - b) muodosti yleisnäkemyksen ylimääräisten lähdeverojen nopeampaa ja turvallisempaa alentamista koskevasta neuvoston direktiivistä;
 - c) muodosti yhteisen kannan kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen laatimista varten annettavasta tehtävämäärityksestä vastaavan ad hoc -komitean ensimmäistä varsinaista istuntoa varten;
 - d) pani merkille, että jäsenvaltiot jatkoivat työskentelyä, joka koskee jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden välistä automaattista tietojenvaihtoa verotuksen alalla;
 - e) antoi luvan allekirjoittaa sopimuksen, jolla muutetaan EU:n ja Norjan välistä sopimusta hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla;
 - f) hyväksyi neuvoston päätöksen luvan antamisesta aloittaa neuvottelut viiden finanssitilitietojen automaattista vaihtoa koskevan sopimuksen muuttamisesta kansainvälisten verosääntöjen noudattamisen parantamiseksi;
 - g) edistyi energiaverodirektiivin tarkistamisessa;

- h) jatkoi keskustelua ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä; ja
- i) jatkoi käsittelyä, joka koski ehdotusta neuvoston direktiiviksi mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän perustamisesta, ehdotusta neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta ja ehdotusta neuvoston direktiiviksi yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT);
5. Käytännösääntöryhmä (yritysverotus) käsitteli myös edelleen nykyiseen toimeksiantoonsa kuuluvia asioita, joita ovat muun muassa EU:n luettelo veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista, kuten sen puolivuotisselvityksestä⁸ ilmenee. Neuvosto päivitti EU:n luettelon viimeksi 20. helmikuuta 2024⁹.
6. Kutakin aihetta ja asiakokonaisuutta käsitellään tarkemmin jäljempänä.
- *Yleiskeskustelu seuraavan lainsäädäntösyklin painopisteistä*
7. Korkean tason työryhmä kävi alustavan yleiskeskustelun EU:n seuraavan lainsäädäntösyklin painopisteistä verotuksen alalla. Monet valtuuskunnat muistuttivat moniin edellä mainittuihin neuvoston päätelmiin viitaten, että ensisijaisesti on keskityttävä veronkierron ja verovilpin torjuntaa koskeviin tavoitteisiin sekä verotuksen yksinkertaistamiseen ja tehostamiseen, jotta voidaan rajoittaa yksityishenkilöiden, yritysten ja verohallintojen hallinnollista rasitusta. Tässä yhteydessä jotkin valtuuskunnat pitäisivät erityisen myönteisinä aloitteita, joilla pyritään karsimaan voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä ja hallinnollisia menettelyjä. Korostettiin tarvetta pitää hallinnollinen rasitus mahdollisimman alhaisena ja jättää jäsenvaltioille riittävästi aikaa saattaa uusi lainsäädäntö osaksi kansallista lainsäädäntöään. Jäsenvaltiot muistuttivat myös muiden kuin lainsäädäntötoimien merkityksestä verotuksen alalla. Puheenjohtajavaltion aktiiviseen ja rakentavaan rooliin YK:ssa suhtauduttiin myönteisesti.

⁸ Asiak. ST 11151/24.

⁹ EUVL, 2024/1804, 26.2.2024, s. 1.

8. Välittömän verotuksen osalta valtuuskunnat ilmaisivat tyytyväisyytensä neuvostossa tehtyyn työhön ja panivat erityisesti merkille hyväksytyin EU-lainsäädännön ja edistymisen hallitustenvälisessä työssä nykyisen lainsäädäntösyklin aikana. Monet valtuuskunnat huomauttivat, että kyseisen lainsäädännön täytäntöönpanosta ja soveltamisesta aiheutuu valtavasti lisätyötä ja tietoteknisiä mukautuksia erityisesti veroviranomaisille. Valtuuskunnat korostivatkin, että on keskityttävä hyväksytyin lainsäädännön täytäntöönpanoon. Muutamat valtuuskunnat ilmoittivat pitävänsä parempana saattaa nykyisiä veroaloitteita koskeva työskentely ensin päätökseen, ja katsoivat, että jäsenvaltiot olisi otettava paremmin mukaan ennen uusia verodirektiivejä koskevien aloitteiden tekemistä. Tässä yhteydessä olisi myös hyvä toteuttaa verohallintoa ja verosäännösten noudattamista yksinkertaistavia toimia (verosääntöjen karsiminen).
9. Valmisteverojen osalta monet valtuuskunnat pitivät valitettavana, että useita ennakoituja lainsäädäntöehdotuksia ei ole vielä annettu. Esimerkiksi ilmoitettua lainsäädäntöehdotusta valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteista ja verokannoista annetun neuvoston direktiivin 2011/64/EU muuttamisesta ei ole vielä annettu. Useat jäsenvaltiot toistivatkin kehoituksensa antaa se tulevalla lainsäädäntökaudella¹⁰. Useat valtuuskunnat toistivat myös, että alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annettua direktiiviä 92/83/ETY on muutettava. Jotkin valtuuskunnat toistivat myös kehoituksen antaa valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä annetun direktiivin 2020/262 32 artiklaa koskeva ehdotus.
10. Arvonlisäveron osalta monet valtuuskunnat ilmaisivat olevansa yleisesti ottaen tyytyväisiä meneillään olevaan työhön ottaen myös huomioon oikeudenmukaisesta ja tehokkaasta verotuksesta elpymisen aikoina, digitalisaatioon liittyvistä verohaasteista ja veroalan hyvästä hallintotavasta EU:ssa ja sen ulkopuolella vuonna 2020 annetun neuvoston päätelmät. Jotkin valtuuskunnat muistuttivat, että rahoituspalveluihin liittyviä matkailualan alv-sääntöjä on muutettava, ja toiset olivat tyytyväisiä hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun asetuksen (EU) N:o 904/2010 tulevaan tarkistukseen.

¹⁰ Ks. myös neuvoston päätelmät valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteesta ja verokannoista (asiak. ST 8483/20).

B. EU:N VEROLAINSÄÄDÄNTÖ

1) Välitön verotus

a) FASTER

11. Komissio antoi 16. kesäkuuta 2023 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi ylimääräisten lähdeverojen nopeammasta ja turvallisemmasta alentamisesta (FASTER)¹¹. Tällä lainsäädäntöehdotuksella on kaksi päätavoitetta: pääomamarkkinaunionin moitteettoman toiminnan tukeminen helpottamalla rajatylittäviä sijoituksia ja oikeudenmukaisen verotuksen varmistaminen estämällä veropetokset ja verotukseen liittyvät väärinkäytökset.
12. Ehdotuksen tarkoituksena on ensinnäkin ottaa käyttöön kaikkialla EU:ssa tehokkaampia (ja yhdenmukaisempia) menettelyjä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden hallussapidosta saatavasta tulosta (osakkeiden osingoista ja joukkovelkakirjojen koroista) perimien lähdeverojen alentamiseen rajatylittävässä tapauksissa. Nykyiset menettelyt, joiden avulla rajoitetusti verovelvolliset sijoittajat voivat hyötyä verosopimuksesta tai kotimaisista eduista, ovat usein raskaita, kalliita ja pitkiä, koska eri jäsenvaltioiden menettelyissä on suuria eroja sekä asiakirjoissa, jotka verovelvollisten on toimitettava saadakseen lähdeveron alennuksen, että niiden digitalisaation tasossa.
13. Toiseksi ehdotuksella pyritään puuttumaan jäsenvaltioiden tulonmenetysten riskiin, mikä on yhtä tärkeä näkökohta. Lähdeveron alentamiseen sovellettavat menettelyt voivat aiheuttaa veropetosten ja verotukseen liittyvien väärinkäytösten riskin, mikä on käynyt ilmi useista paljastuksista (esimerkiksi järjestelyistä, joiden tarkoituksensa on perusteettomasti kasvattaa sellaisten palautusten määriä, joihin sijoittajalla on tosiasiallinen oikeus (cum cum -järjestely), tai tapauksista, joissa samasta maksusta tehdään useita palautushakemuksia (cum ex -järjestely)). Veropetoksia voi tapahtua, koska veroviranomaisilla ei ole käytössään tarkkoja tietoja, koska rahoitusketjun avoimuus on puutteellista ja koska viranomaisilla ei ole tietoa kohde-etuutena oleviin arvopapereihin liittyvistä rahoitusjärjestelyistä.

¹¹ Asiak. 10820/23 + ADD 1–5.

14. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa 8. elokuuta 2023¹². Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa lainsäädäntöehdotuksesta 13. joulukuuta 2023¹³. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 28. helmikuuta 2024¹⁴.
15. Tämän lainsäädäntöehdotuksen teknisestä analyysistä ja verotustyöryhmän kokouksissa jäsenvaltioiden kanssa käydyistä keskusteluista kävi ilmi, että komission alun perin ehdottamaa tekstiä on mukautettava ennen kuin se voidaan toimittaa neuvoston hyväksyttäväksi. Sen vuoksi komission ehdotukseen tehtiin useita muutoksia Espanjan ja Belgian puheenjohtajakausilla.
16. Uusi direktiivi sisältäisi seuraavat pääkohdat:
- i) kaksi nopeutettua menettelyä, joilla tehostetaan nykyisiä vakiomuotoisia lähdeveron alentamis- tai palautusmenettelyjä:
 - veron alentamista tulon lähteellä koskeva menettely, jossa sovellettavaa verokantaa sovelletaan osinkojen tai korkojen maksupäivänä;
 - nopea palautusmenettely, jossa lähdevero vähennetään ensin maksupäivänä, mutta sen jälkeen ylimääräinen lähdevero palautetaan nopeasti;
 - ii) yhteinen EU:n digitaalinen verotuksellista kotipaikkaa koskeva todistus, jota sijoittajien (verovelvollisten) olisi käytettävä hyötyäkseen näistä nopeutetuista menettelyistä;
 - iii) arvopaperien säilyttäjien rekisteri ja standardoidut raportointivelvoitteet.
Rekisteröinnillä varmistettaisiin, että ainoastaan varmennetut arvopaperien säilyttäjät voivat hakea lähdeveron alentamista asiakkaidensa puolesta nopeutettujen menettelyjen avulla. Standardoidulla raportoinnilla yhdenmukaistettaisiin tärkeimmät vaatimusten noudattamista koskevat vaatimukset tällä alalla kaikkialla EU:ssa ja annettaisiin veroviranomaisille olennaiset tiedot, joiden avulla voidaan tarkistaa, voidaanko lähdeveron alennusta soveltaa, jäljittää asiaankuuluvat maksut ja välttää mahdolliset verotukseen liittyvät väärinkäytökset tai veropetokset.

¹² EUVL C/2023/897, 13.11.2023, asiak. ST 12427/23.

¹³ EUVL C/2024/1580, 5.3.2024, asiak. ST 8961/24.

¹⁴ P9_TA(2024)0102.

17. Kuten korkean tason työryhmän kokouksessa 7. helmikuuta 2024 ilmoitettiin, puheenjohtajavaltio Belgia on asettanut asian käsittelyn etusijalle, jotta siitä päästäisiin yhteisymmärrykseen neuvostossa. Belgian puheenjohtajakaudella on pidetty kuusi korkean tason työryhmän kokousta (24. ja 25. tammikuuta, 21. helmikuuta, 15. maaliskuuta, 16. huhtikuuta ja 2. toukokuuta 2024).
18. Ecofin-neuvosto muodosti yleisnäkemyksen direktiiviehdotuksesta¹⁵ istunnossaan 14. toukokuuta, jotta direktiivi voitaisiin hyväksyä, kun Euroopan parlamenttia on kuultu uudelleen ja lingvistijuristit ovat viimeistelleet tekstin.

b) Kuoriyhtiöiden väärinkäyttö

19. Komissio esitti 22. joulukuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä ja direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta ("Unshell"-ehdotus)¹⁶.
20. Ehdotuksen tavoitteena on estää sellaisten yhteisöjen välityksellä toteutettu veronkierto ja verovilppi, joilla ei ole vähimmäissubstanssia, ja edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Ehdotuksella pyritään torjumaan kuoriyhtiöiden avulla tapahtuva väärinkäyttö väärin verotustarkoituksiin ja varmistamaan, että EU:ssa toimivat kuoriyhtiöt, jotka eivät harjoita lainkaan tai harjoittavat vain hyvin vähän taloudellista toimintaa, eivät voi hyötyä veroeduista.
21. Ehdotuksen tekninen analyysi aloitettiin vuoden 2022 alkupuoliskolla, ja valtuuskunnat kävivät keskusteluja peräkkäisten puheenjohtajavaltioiden laatimien kompromissitekstien ja tausta-asiakirjojen pohjalta¹⁷. Eniten keskustelua ovat herättäneet muun muassa seuraavat kysymykset: verovaikutukset, yhteydet väärinkäytösten estämistä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön, vapautetut yksiköt, vähimmäissubstanssi, oletaman kumoaminen, hallinnollisen rasituksen vähentäminen, verotuksellista kotipaikkaa koskeva todistus ja tietojenvaihto. Korkean tason työryhmä on antanut ohjeita avoimena olevien kysymysten jatkokäsittelyä varten. Useimmat valtuuskunnat ovat periaatteessa kannattaneet ehdotuksen tavoitteita, mutta katsovat, että yhteisymmärryksen saavuttaminen vaatii vielä runsaasti teknistä työtä.

¹⁵ Asiak. ST 9925/24.

¹⁶ Asiak. ST 15296/21.

¹⁷ Ks. edellinen selvitys asiakirjassa ST 16411/23.

22. Mahdollinen etenemistapa esiteltiin Belgian puheenjohtajakaudella korkean tason työryhmässä 11. kesäkuuta 2024. Lisäkeskusteluja tarvitaan kompromissiratkaisujen löytämiseksi avoimna oleviin kysymyksiin.

c) Siirtohinnoitteludirektiivi

23. Komissio esitti 12. syyskuuta 2023 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta¹⁸, jonka pääasiallisena tavoitteena on sisällyttää EU:n lainsäädäntöön siirtohinnoittelua koskevat keskeiset periaatteet ja säännöt, joista sovitaan OECD:n puitteissa.

24. Tällä komission lainsäädäntöehdotuksella pyritään yksinkertaistamaan verosääntöjä parantamalla EU:n yritysten verotuksen oikeusvarmuutta, mikä pienentää oikeuskäsittelyjen ja kaksinkertaisen verotuksen riskiä sekä sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia. Siten parannetaan sisämarkkinoiden kilpailukykyä ja tehostetaan niiden toimintaa¹⁹. Ehdotus kattaa seuraavat keskeiset näkökohdat:

- sisällytetään markkinaehtoperiaate unionin lainsäädäntöön,
- yhdenmukaistetaan keskeiset siirtohinnoittelusäännöt,
- selkeytetään OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden roolia ja asemaa ja
- luodaan mahdollisuus laatia unionin yhteiset sitovat säännöt tiettyjen siirtohinnoitteluun liittyvien kysymysten osalta OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden puitteissa.

25. Siirtohinnoittelua koskevasta komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi käytiin Espanjan puheenjohtajakaudella 20. lokakuuta 2023 ensimmäinen yleiskeskustelu. Tämän jälkeen puheenjohtajavaltio Belgia kutsui ehdotuksen käsittelemiseksi koolle kolme verotustyöryhmän kokousta 12. tammikuuta, 27. helmikuuta ja 22. huhtikuuta 2024.

¹⁸ Asiak. ST 12954/23 + ADD 1.

¹⁹ Ks. komission ehdotuksen perustelut, asiak. ST 12954/23.

26. Komission ehdotuksesta käydyissä alustavissa keskusteluissa ilmeni, että jäsenvaltiot kannattavat yleisesti oikeusvarmuuden parantamista koskevia tavoitteita siltä osin kuin on kyse markkinaehtoperiaatteen soveltamisesta EU:ssa sekä OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden asemasta ja yhteisestä tulkinnasta, johon komissio pyrkii tällä ehdotuksella. Jäsenvaltiot esittivät kuitenkin joitakin yleisiä huolenaiheita, jotka koskivat siirtohinnoittelutoimenpiteiden sisällyttämistä direktiiviin komission ehdottaman mukaisesti. Jäsenvaltiot ilmaisivat kuitenkin myös komission ehdotuksen tekstin osalta vakavan huolensa siitä, että vaarana on mahdollisesti luoda kaksinkertainen standardi siirtohinnoittelun alalla sekä siitä, että jäsenvaltiot menettäisivät sen jouston, joka niillä nykyisin on OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden neuvottelun ja soveltamisen osalta.
27. Puheenjohtajavaltio Belgia pyrki ottamaan valtuuskuntien tärkeimmät huomautukset ja kommentit huomioon ja pyysi jäsenvaltioita keskustelemaan seuraavista pääaiheista:
- OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden asema;
 - kysymys siitä, missä määrin direktiiviä voitaisiin soveltaa rajatylittäviin liiketoimiin, jotka liittyvät EU:n ulkopuolisiin yhteisöihin ja veroviranomaisiin;
 - komission ehdotuksen yhdenmukaistaminen OECD:n malliverosopimuksen kanssa;
 - kiinteiden toimipaikkojen ja toisiinsa etuyhteydessä olevien yritysten siirtohinnoittelun osalta ehdotettujen sääntöjen toimivuus, mukaan lukien mahdollinen etenemistapa etuyhteydessä olevien yritysten määrittelyssä;
 - sellaisten siirtohinnoittelua koskevien menettelysääntöjen mahdollinen soveltamisala, jotka voitaisiin yhdenmukaistaa EU:n tasolla, ja tästä mahdollisesti seuraavat edut;
 - mahdollisuus perustaa jäsenvaltioiden välinen keskustelu- ja koordinaatiofoorumi siirtohinnoittelukysymyksiä varten.

28. Verotustyöryhmässä tähän mennessä käydyt keskustelut ovat osoittaneet, että jäsenvaltiot eivät voi tukea komission ehdotusta neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta sellaisena kuin se on nyky muodossaan. Sen vuoksi vaaditaan lisätyötä, jotta voidaan laatia perusta mahdollista etenemistä varten.
29. Monet jäsenvaltiot ovat todenneet, että voisi olla hyödyllistä perustaa EU:n siirtohinnoittelufoorumi, joka olisi uusi ei-sitova foorumi ja joka vastaisi (ainakin jossain määrin) yhteistä siirtohinnoitteluforumia. Tätä keskustelua voitaisiin jatkaa. Mikäli jäsenvaltiot haluavat jatkaa asian käsittelyä, tärkeimpiä näkökohtia, joista olisi keskusteltava ja päätettävä, ovat foorumin kokoonpano (jäsenyys) ja sen institutionaalinen rakenne, toimeksianto (soveltamisala, kesto, toimivalta, tulokset), hallinto (puheenjohtajan tehtävä (valittu vai nimetty), äänestys säännöt ja sihteeristöpalvelut) sekä muut olennaiset sisältöön ja/tai prosessiin liittyvät näkökohdat (kuten asiakirjojen julkisuus).

d) Direktiivi päätoimipaikkaverotukseen perustuvasta järjestelmästä

30. Komissio esitti 12. syyskuuta 2023 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän perustamisesta²⁰. Ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa sellaisten mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten yhteisöverosäännösten noudattamista, jotka päättävät harjoittaa rajatylittävää toimintaa EU:ssa. Komissio ehdottaa, että pk-yritykset, joilla on kiinteä toimipaikka vähintään yhdessä muussa (isäntä)jäsenvaltiossa, voisivat edelleen soveltaa niille tuttuja verosääntöjä (kotijäsenvaltion verosääntöjä) sekä laskea ja raportoida toisissa (isäntä)jäsenvaltioissa sijaitsevien kiinteiden toimipaikkojensa veronalaisen tuloksen kotijäsenvaltionsa veroviranomaisille. Järjestelyn on määrä vähentää sääntöjen noudattamisesta yrityksille aiheutuvia kustannuksia, kannustaa pk-yrityksiä laajentamaan toimintaansa rajojen yli ja edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä pk-yritysten osallistumiselle sisämarkkinoille.

²⁰ Asiak. ST 12951/23 + ADD 1 – ADD 5.

31. Komission ehdotuksesta Espanjan puheenjohtajakaudella 1. joulukuuta 2023 käydyn ensimmäisen yleiskeskustelun jälkeen puheenjohtajavaltio Belgia aloitti ehdotuksen yksityiskohtaisemman tarkastelun verotustyöryhmän kokouksissa 9. huhtikuuta 2024 (ehdotuksen 2–5 ja 7–10 artikla) ja 29. toukokuuta 2024 (muut artiklat, erityisesti ne, jotka liittyvät päätoimipaikkaverotusta koskevan järjestelmän hallinnollisiin menettelyihin eli 6 artiklaan ja 11–14 artiklaan). Komissio esitteli myös valtuuskunnille useiden jäsenvaltioiden asiantuntijoista koostuvan epävirallisen työryhmän havainnoista yhteenvedon, jossa analysoidaan veroviranomaisille tästä ehdotuksesta aiheutuvia mahdollisia hallinnollisia haasteita. Keskustelujen tarkoituksena oli saada kattava kuva ehdotuksen teknisistä kysymyksistä ja mahdollisista eduista.
32. Todettakoon, että kaikki valtuuskunnat kannattavat pk-yritysten rajatylittävän toiminnan helpottamista koskevaa yleistä tavoitetta. Vaikka jotkin jäsenvaltiot katsovat, että teknisiä keskusteluja voidaan jatkaa komission ehdotuksen pohjalta, on tärkeää huomata, että monet valtuuskunnat ovat ilmaisseet vakavan huolensa useista komission ehdotuksen näkökohdista. Näitä ovat muun muassa hallinnolliset tai aggressiiviseen verosuunnitteluun liittyvät haasteet, joita komission ehdottamasta direktiivistä voi aiheutua veroviranomaisille, huoli mahdollisista vaikutuksista jäsenvaltioiden verotuloihin, kotimaan markkinoiden kilpailukykyyn liittyvät riskit (”kotimaiset” pk-yritykset, jotka eivät halua laajentaa tai eivät voi laajentaa toimintaansa rajojen yli), sekä yleisemmät perustelut, jotka liittyvät kansallisille verojärjestelmille aiheutuvaan rasitukseen sekä verotukselliseen itsemääräämisoikeuteen.
33. Useat jäsenvaltiot katsovat, että tästä ehdotuksesta olisi käytävä yleisempi (periaate) keskustelu ennen kuin asiassa voidaan saada aikaan teknistä edistystä. Asian käsittelyä voitaisiin siten jatkaa, jotta voidaan valmistella korkean tason keskustelu niistä toimintapoliittisista valinnoista, joita tämän komission ehdotuksen osalta on tehtävä.

e) BEFIT-direktiivi

34. Komissio esitti 12. syyskuuta 2023 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT)²¹, jonka keskeisenä tavoitteena on kehittää yhteinen yhteisöverokehys suurille monikansallisille yrityksille EU:ssa. BEFIT-kehystä koskevan ehdotuksen myötä komissio peruutti yhteistä (yhdistettyä) yhteisöveropohjaa (CCTB/CCCTB) koskevat ehdotukset, joita neuvosto oli käsitellyt vuodesta 2016 alkaen ja joiden käsittely oli keskeytetty kahden pilarin uudistuksesta veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan G20-maiden ja OECD:n osallistavan kehyksen puitteissa samaan aikaan aloitettujen maailmanlaajuisten neuvottelujen vuoksi.
35. Lainsäädäntöehdotus esiteltiin verotustyöryhmässä [...] Espanjan puheenjohtajakaudella 29. syyskuuta 2023, minkä jälkeen puheenjohtajavaltio Belgia aloitti sen perusteellisen analyysin verotustyöryhmän kokouksessa 28. toukokuuta 2024. Tuolloin käsiteltiin yksityiskohtaisemmin useimpia komission ehdotuksen 20 ensimmäisestä artiklasta ja lähinnä sitä, olisiko niitä mahdollista yhdenmukaistaa pilarin 2 sääntöjen kanssa.
36. Tähän mennessä käydyissä keskusteluissa jäsenvaltiot ovat kannattaneet yleistavoitteita, jotka koskevat yhteisöverosääntöjen yksinkertaistamista EU:ssa ja yritysten ja veroviranomaisten hallinnollisen taakan keventämistä. Useita huolenaiheita esitettiin kuitenkin siitä, onko nämä tavoitteet mahdollista saavuttaa komission ehdottamalla direktiivillä. Tähän mennessä huolta ovat herättäneet erityisesti ehdotetun direktiivin toiminta kansallisten yhteisöverosääntöjen, pilarin 2 sääntöjen ja verotuksen alalla voimassa olevan EU:n säännösten (kuten väärinkäytösten estämistä koskevat toimenpiteet ja tosiasiallista vähimmäisverotusta koskeva direktiivi) kanssa sekä direktiivin soveltamisalaan kuuluvien konsernien alustavan verotuloksen soveltamisala ja määrittäminen.

²¹ Asiak. ST 12965/23 + ADD 1 – ADD 3.

37. Kun otetaan huomioon esiin tulleiden huolenaiheiden luonne sekä se, että eräät jäsenvaltiot vaativat myös poliittista keskustelua, komission ehdotuksen teknistä analyysia voitaisiin jatkaa, jotta voidaan valmistella keskustelu niistä toimintapoliittisista valinnoista, joita tämän komission ehdotuksen osalta on tehtävä.
38. Edellä esitetty huomioon ottaen pohdintaa ja teknistä työtä on jatkettava, jotta voidaan määrittää näiden neuvottelujen seuraavat vaiheet tulevalla puheenjohtajakaudella.

2) Välillinen verotus

a) Arvonlisävero digitaalisella aikakaudella

39. Komissio julkaisi 8. joulukuuta 2022 pakettinsa ”Arvonlisäverosäännöt digitaalisella aikakaudella”, joka sisältää kolme ehdotusta:
- ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverosääntöjen mukauttamiseksi digiaikaan²²;
 - ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta digiajan edellyttämien alv-alan hallinnollista yhteistyötä koskevien järjestelyjen osalta²³; ja
 - ehdotus neuvoston täytäntöönpanoasetukseksi täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 muuttamisesta tiettyjä alv-järjestelmiä koskevien tietovaatimusten osalta²⁴.
40. Paketilla on kolme tavoitetta. Ensinnäkin se pyrkii nykyaikaistamaan alv-raportointivelvoitteita ottamalla käyttöön digitaalisia raportointivaatimuksia sähköisen laskutuksen perusteella. Toiseksi se aikoo vastata alustatalouden haasteisiin päivittämällä sovellettavia alv-sääntöjä. Kolmanneksi sillä pyritään keventämään hallinnollista raskautta siirtymällä kohti yhteistä alv-rekisteröitymistä.

²² Asiak. ST 15841/22.

²³ Asiak. ST 15842/22.

²⁴ Asiak. ST 15843/22.

41. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa paketista 3. maaliskuuta 2023²⁵. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa paketista 27. huhtikuuta 2023²⁶. Euroopan parlamentti hyväksyi lausuntonsa täysistunnossaan 22. marraskuuta 2023²⁷.
42. Komissio esitteli paketkinsa työryhmän kokouksessa Tšekin puheenjohtajakaudella, ja puheenjohtajavaltio Ruotsi aloitti paketin käsittelyn, mukaan lukien ehdotusten kaikkia kolmea näkökohtaa koskevat kompromissitekstit, joita valtuuskunnat pitivät asianmukaisena perustana jatkokäsittelylle.
43. Asian jatkokäsittelyn ohjaamiseksi neuvosto kävi 16. kesäkuuta 2023 ehdotuksista periaatekeskustelun, jonka korkean tason työryhmä oli valmistellut 1. kesäkuuta 2023. Ministerit suhtautuivat keskustelussa yleisesti ottaen myönteisesti komission ehdotusten päälinjoihin ja Ruotsin puheenjohtajakaudella saavutettuun edistymiseen. Monet ministerit pyysivät myös joustoa kansallisiin digitaalisiin raportointikehyksiin ja ratkaisuun, joka antaisi alustoille suuremman roolin arvonnäkökohtien kantamisessa.

²⁵ Asiak. ST 7071/23.

²⁶ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto ”Alv digiaikana”, asiak. ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA-FI.docx/content>

²⁷ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 22. marraskuuta 2023 ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonnäkökohtien mukauttamiseksi digiaikaan, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0421_FI.pdf; Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 22. marraskuuta 2023 ehdotuksesta neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta digiajan edellyttämien alv-alan hallinnollista yhteistyötä koskevien järjestelyjen osalta, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0422_FI.pdf.

44. Puheenjohtajavaltio Espanja ja puheenjohtajavaltio Belgia jatkoivat työtä neuvoston antaman ohjauksen pohjalta seuraavasti:

- a) digitaalista raportointia ja sähköistä laskutusta koskevien vaatimusten osalta komission ehdotusta täydennettiin kansallisella tasolla kehyksellä, jolla varmistetaan sähköisiin laskuihin sisältyvien tietojen laatu ja joka mahdollistaa joustavan kehyksen käyttöönoton. Jäsenvaltioille annettiin myös mahdollisuus vapauttaa asiakkaat tietojen raportoinnista. EU:n sisäisen sähköisen laskutuksen ja digitaalista raportointia koskevien vaatimusten täytäntöönpanon määräaika lykättiin kahdella ja puolella vuodella (heinäkuuhun 2030), koska ne aiheuttavat merkittäviä tietotekniikkainvestointeja. Niille jäsenvaltioille, joilla on jo käytössä kansallinen liiketoimiperusteinen raportointivelvoite, annettiin lisää aikaa kansallista sähköistä laskutusta ja raportointia koskevien säännösten noudattamiseen;
- b) alustataloutta koskevien säännösten osalta lyhytaikaisen vuokramajoituksen määritelmää mukautettiin, jotta jäsenvaltiot voisivat ottaa kansallisessa lainsäädännössään huomioon majoitusalan verotuksen kansalliset erityispiirteet, koska kaikissa jäsenvaltioissa ei esiinny alustojen ja hotellialan välisen kilpailun vääristymistä. Tältä osin jäsenvaltioille annettiin mahdollisuus estää oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskevan järjestelmän soveltaminen pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset);
- c) yhteisen alv-rekisteröitymisen osalta neuvosto ei säilyttänyt kaikkia komission ehdottamia uusia ominaisuuksia. Oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskevan säännöksen (jonka mukaan liiketoimia helpottavat alustat vastaisivat alv:n kantamisesta alkuperäisten luovuttajien tai suorittajien sijaan) laajentaminen koskemaan kaikkia alustojen kautta toimitettuja tavaroita sekä omien tavaroiden siirtoja ei saanut kannatusta, eivätkä valtuuskunnat hyväksyneet taide- ja antiikkiesineiden voittomarginaalijärjestelmän muutoksia. Lisäksi valtuuskunnat eivät suostuneet tuontia koskevan arvonlisäveron erityisjärjestelmän pakollisuuteen pääasiassa siksi, että järjestelmän täytäntöönpanon katsottiin aiheuttavan ongelmia. Tuontia koskevan arvonlisäveron erityisjärjestelmän käyttöön kannustavaa vaihtoehtoista ratkaisua on harkittava neuvostossa parhaillaan käsiteltävänä olevan unionin tullikoodeksin uudistuksen alv-näkökohtien yhteydessä.

45. Belgian puheenjohtajakaudella pidettiin viisi verotustyöryhmän kokousta ja yksi korkean tason työryhmän kokous, joissa valmisteltiin 14. toukokuuta 2024 pidettyä neuvoston (Ecofin) istuntoa. Kyseisessä istunnossa yksi valtuuskunta ei voinut hyväksyä hyväksyttäviksi toimitettuja puheenjohtajavaltion kompromissitekstejä, koska se vastusti alustatalouteen liittyviä ehdotuksen osia.
46. Ecofin-neuvoston 21. kesäkuuta pidetyssä kokouksessa muutosdirektiiviehdotusta koskeva tarkistettu kompromissiteksti ei vielääkään saanut kannatusta kaikilta valtuuskunnilta.

b) Energiaverodirektiivin tarkistaminen

47. Komissio toimitti 14. heinäkuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu)²⁸, jäljempänä 'ehdotus energiaverodirektiiviksi'.
48. Ehdotus energiaverodirektiiviksi on osa 55-valmiuspakettia²⁹, jolla pyritään toteuttamaan EU:n kunnianhimoiset tavoitteet, joiden mukaisesti päästöjä on vähennettävä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna ja ilmastoneutraaliustavoite on saavutettava vuoteen 2050 mennessä. Valmiuspaketti koostuu joukosta toisiinsa liittyviä ehdotuksia, joilla pyritään samaan tavoitteeseen eli oikeudenmukaisen, kilpailukykyisen ja vihreän siirtymän varmistamiseen vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen.
49. Ehdotuksella energiaverodirektiiviksi pyritään seuraaviin tavoitteisiin:
- a) luodaan mukautettu kehys, jolla edistetään EU:n vuotta 2030 koskevia tavoitteita ja vuotta 2050 koskevaa ilmastoneutraaliustavoitetta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa. Tämä edellyttäisi energiatuotteiden ja sähkön verotuksen yhdenmukaistamista EU:n energia-, ympäristö- ja ilmastopolitiikkojen kanssa, mikä edistäisi EU:n pyrkimyksiä vähentää päästöjä;
 - b) luodaan puitteet, joilla säilytetään EU:n sisämarkkinat ja parannetaan niitä päivittämällä energiatuotteiden soveltamisalaa ja verokantojen rakennetta sekä järkiperaistämällä verovapautusten ja veronalennusten käyttöä jäsenvaltioissa; ja
 - c) säilytetään valmiudet tuottaa tuloja jäsenvaltioiden talousarvioihin.

²⁸ Asiak. ST 10872/21.

²⁹ Asiak. ST 10849/21.

50. Neuvosto (Ecofin) pani 17. kesäkuuta 2022 merkille puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen energiaverodirektiiviä koskevasta ehdotuksesta³⁰. Neuvosto (Ecofin) kävi 6. joulukuuta 2022 periaatekeskustelun³¹ ehdotuksesta energiaverodirektiiviksi ja antoi poliittista ohjausta jatkotoimia varten. Yleisesti ottaen ministerit kannattivat puheenjohtajavaltion joustavampaa lähestymistapaa ja halusivat löytää ratkaisuja avoimena oleviin kysymyksiin. Teknistä analyysia on jatkettu poliittisen ohjauksen perusteella.
51. Puheenjohtajavaltio Belgia jatkoi energiaverodirektiivin tarkistamista koskevaa työtä edellisillä puheenjohtajakausilla saavutetun edistymisen pohjalta. Asiaa analysoitiin verotustyöryhmässä 29. helmikuuta, 13. maaliskuuta ja 25. huhtikuuta. Lisäksi siitä keskusteltiin korkean tason työryhmässä 26. maaliskuuta. Puheenjohtajavaltio laati kolmeen otteeseen koko direktiiviä koskevat kompromissitekstit ja toimitti myös osittaisia kompromissitekstejä, jotka sisälsivät mahdollisia vaihtoehtoisia muotoiluja tietyille artikloille.
52. Ratkaisematta olevien kysymysten analysoinnissa keskityttiin seuraaviin: lento- ja merenkulkualalla käytettävien energiatuotteiden ja sähkön verotus, vähimmäisverotasojen indeksointi, hätäjarru energian hintojen poikkeuksellisen nousun varalta, biomassassa. Valtuuskunnat ottivat uudelleen esiin joitakin kysymyksiä, kuten sekamuotoisten tuotteiden verotuksen, polttoaineena käytettävien energiatuotteiden kaupallisen ja ei-kaupallisen käytön erottamisen toisistaan sekä jätteen verotuksen. Valtuuskuntien pyynnöstä puheenjohtajavaltion kompromissitekstiin otettiin pidennetyt siirtymäkaudet ja jäsenvaltioiden mahdollisuus myöntää täydellisiä tai osittaisia verovapautuksia tietyille aloille ja palveluille. Puheenjohtajavaltio katsoi, että se oli tehnyt viimeisimmässä kompromissitekstissä kaiken voitavansa löytääkseen hienovaraisen tasapainon eriävien näkemysten välille ja ottaakseen huomioon jäljellä olevat huolenaiheet. Joidenkin valtuuskuntien pyytämien lisämuutosten tekeminen olisi johtanut siihen, että jotkut toiset valtuuskunnat eivät olisi enää tukeneet kompromissia.

³⁰ Asiak. ST 9874/22.

³¹ Asiak. ST 14736/22.

53. Puheenjohtajavaltio pyysi näin ollen valtuuskuntia tarkastelemaan kompromissitekstiä pakettina ja suhtautumaan siihen joustavasti. Puheenjohtajavaltio ehdotti, että jos valtuuskunnat suhtautuisivat kompromissitekstiin myönteisesti, se järjestäisi lisäkokouksia, joissa tekstiä voitaisiin vielä hioa ennen sen tuomista poliittiselle tasolle. Verotustyöryhmän huhtikuun kokouksessa käytyjen keskustelujen perusteella puheenjohtajavaltio totesi kuitenkin, että valtuuskuntien kannat poikkeavat edelleen merkittävästi toisistaan ja että valtuuskunnat eivät olleet tyytyväisiä puheenjohtajavaltion kompromissitekstiin.
54. Puheenjohtajavaltion saavuttamasta merkittävästä edistyksestä huolimatta työtä on jatkettava, jotta saadaan aikaan kompromissiteksti, joka on kaikkien valtuuskuntien hyväksyttävissä.

3) Hallinnollinen yhteistyö verotuksen alalla

a) Automaattinen tietojenvaihto verotuksen alalla EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa

55. Puheenjohtajavaltio Belgia edisti työskentelyä, joka koskee henkilötietojen suoja koskevien sääntöjen (erityisesti yleisen tietosuoja-asetuksen) soveltamista automaattiseen tietojenvaihtoon EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa. Tässä työssä nojaututtiin näistä asioista edellisillä puheenjohtajakausilla käytyihin keskusteluihin.³²
56. Vaikka nämä kysymykset kuuluvatkin jäsenvaltioiden toimivaltaan, tässä vaiheessa katsotaan hyödylliseksi jatkaa koordinoitua työtä tällä alalla. Sen vuoksi on odotettavissa, että näitä kysymyksiä tarkastellaan säännöllisesti verotustyöryhmässä tarpeen mukaan.

³² Ks. asiak. ST 10710/23, kohdat 31–32, asiak. ST 15506/22, kohdat 46–48; asiak. ST 9970/21, kohdat 81–82; asiak. ST 14651/21, kohdat 50–59.

b) EU:n sopimukset Andorran, Liechtensteinin, Monacon, San Marinon ja Sveitsin kanssa

57. Korkean tason verotustyöryhmässä vuonna 2023 aloitettujen keskustelujen jälkeen³³ komissio toimitti 17. tammikuuta 2024 neuvostolle suosituksen neuvoston päätökseksi komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut Euroopan unionin sekä Sveitsin valaliiton, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Andorran ruhtinaskunnan, Monacon ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan välillä tehtyjen finanssilitietojen automaattista vaihtoa koskevien viiden sopimuksen muuttamisesta kansainvälisten verosääntöjen noudattamisen parantamiseksi³⁴.
58. Näiden viiden sopimuksen muuttamista koskevien neuvottelujen tavoite on seuraava:
- a) varmistaa, että EU:n jäsenvaltioiden ja edellä mainittujen viiden EU:n ulkopuolisen maan välillä tehdyissä asianomaisissa sopimuksessa määrätty finanssilitietojen automaattinen vaihto tapahtuu OECD:n laatiman yhteisen tietojenvaihtostandardin (CRS) mukaisesti myös 1. tammikuuta 2026 jälkeen. Päivitetyt CRS:n täytäntöönpano EU:ssa on sisällytetty direktiiviin (EU) 2023/2226 (DAC8),
- b) tarvittaessa päivittää direktiiviä 95/46/EY koskevat lainsäädäntöviittaukset viittauksilla asetukseen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus).

³³ ST 16411/23, s. 17–18.

³⁴ Asiak. ST 5598/24 + ADD 1.

59. Korkean tason työryhmän 7. helmikuuta 2024 pitämän kokouksen ja verotustyöryhmän (välitön verotus) 7. maaliskuuta 2024 pitämän kokouksen sekä niitä seuranneiden kuulemisten päätteeksi kaikki valtuuskunnat olivat valmiita kannattamaan neuvoston päätösehdotuksen kompromissitekstiä ja neuvotteluohjeiden kompromissitekstiä. Neuvostossa käytyjen keskustelujen tuloksena sekä neuvoston päätöstä että neuvotteluohjeita muutettiin komission suositukseen verrattuna. Ensinnäkin neuvoston päätöksessä esitetään nyt selvästi seuraavat seikat: 1) päätökseen on lisätty aineellinen oikeusperusta (SEUT 115 artikla), jotta se olisi yhdenmukainen EU:n tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön kanssa; 2) neuvotteluohjeita tarkistetaan ja muokataan tarvittaessa neuvottelujen etenemisestä riippuen; 3) neuvottelut käydään kuullen tiiviisti verotustyöryhmää, joka nimetään SEUT 218 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi erityiskomiteaksi; 4) komissio raportoi erityiskomitealle ja kuulee sitä säännöllisesti. Neuvoston pyynnöstä komissio raportoi neuvostolle neuvottelujen kulusta ja tuloksista, myös kirjallisesti. Toiseksi neuvotteluohjeissa viitataan Sveitsin kanssa tehdyn sopimuksen muuttamiseen välittömien ja välillisten verojen kantamiseen liittyvän avun osalta.
60. Neuvosto hyväksyi 21. toukokuuta 2024 neuvoston päätöksen luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin sekä Sveitsin valaliiton, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Andorran ruhtinaskunnan, Monacon ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan välillä tehtyjen finanssitilitietojen automaattista vaihtoa koskevien sopimusten muuttamisesta kansainvälisten verosääntöjen noudattamisen parantamiseksi³⁵, sekä asiaa koskevat neuvotteluohjeet³⁶.

³⁵ Asiak. ST 9543/24, ST 9245/24.

³⁶ Asiak. ST 9245/24 + ADD 1.

c) *Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla*

61. Lokakuussa 2023 komissio tiedotti valtuuskunnille Norjan viranomaisten kanssa käydyistä neuvotteluista, jotka koskevat hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn sopimuksen muuttamista, ja kuuli niitä sopimuksen muutosehdotuksista.
62. Koska valtuuskuntien hyvin laaja enemmistö saattoi hyväksyä muutosehdotukset, puheenjohtajavaltio totesi, että seuraavaksi on odotettava komission ehdotuksia sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä SEUT 218 artiklan nojalla.
63. Komissio toimitti ehdotuksensa 24. marraskuuta 2023. Sen jälkeen, kun valtuuskunnat eivät olleet esittäneet kirjallisessa kuulemisessa vastalauseita, neuvosto hyväksyi 20. helmikuuta neuvoston päätöksen sopimuksen allekirjoittamisesta. Päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 28. helmikuuta 2024.
64. Euroopan parlamentti antoi 10. huhtikuuta 2024 lausuntonsa sopimuksen tekemisestä pohjustaen näin sopimuksen tekemistä neuvostossa.

d) *Veroyhteistyötä koskeva Fiscalis-ohjelma*

65. Fiscalis-ohjelman tavoitteena on tukea veroviranomaisia sisämarkkinoiden toiminnan ja unionin kilpailukyvyn edistämiseksi, veropetosten, verovilpin ja veronkierron torjumiseksi sekä veronkannon parantamiseksi. Komissio ilmoitti kesäkuussa 2024 korkean tason työryhmälle Fiscalis-ohjelmaa koskevasta vuotuisesta tilanneselvityksestä 2023³⁷.

³⁷ Asiak. ST 9294/24.

C. VEROPOLITIIKAN KOORDINOINTI (muut kuin lainsäädäntöasiat)

Veropolitiikan koordinoinnissa (EU:n verolainsäädännön soveltamisalan ulkopuolella) on tehty tärkeää työtä, jota esitellään seuraavassa.

1) Yritysverotuksen käytännesääntöryhmä

66. Käytännesääntöryhmä kokoontui 7. helmikuuta ja 10. kesäkuuta 2024. Alaryhmän kokoukset pidettiin 19. tammikuuta, 1. maaliskuuta, 24. huhtikuuta ja 23. toukokuuta 2024.
67. Neuvosto hyväksyi 20. helmikuuta 2024 veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon puolivuositaisen tarkistuksen, joka julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 26. helmikuuta 2024³⁸.
68. Laajempi selvitys sisältyy käytännesääntöryhmän puolivuositaiseen raporttiin³⁹.

2) YK:n päätöslauselma osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa

69. YK:n yleiskokous hyväksyi 30. joulukuuta 2022 virallisesti päätöslauselman osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä (pätöslauselma 77/244).
Pätöslauselmassa YK:n jäsenet pyysivät YK:n pääsihteeriä laatimaan raportin (josta yleiskokous keskusteli 78. istunnossaan syyskuussa 2023), jossa analysoidaan kaikkia asiaankuuluvia kansainvälisiä oikeudellisia välineitä, muita asiakirjoja ja suosituksia, jotka koskevat kansainvälistä veroyhteistyötä, ottaen täysimääräisesti huomioon olemassa olevat kansainväliset ja monenväliset järjestelyt. Tätä varten pääsihteeri käynnisti julkisen kuulemisen helmikuussa 2023.

³⁸ EUVL, 2024/1804, 26.2.2024, s. 1.

³⁹ Asiak. ST 11151/24.

70. Veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokouksen jälkeen 8. maaliskuuta 2023 jäsenvaltiot kannattivat Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden kannanoton esittämistä komission ehdotuksen pohjalta. Tämän kannatuksen perusteella korkean tason työryhmä jakoi lausuntoluonnoksen ja hyväksyi sen epävirallisessa hiljaisen hyväksynnän menettelyssä 15. maaliskuuta 2023. Sen jälkeen korkean tason työryhmän puheenjohtaja allekirjoitti lausunnon, jonka EU:n ja Ruotsin valtuuskunnat toimittivat yhdessä YK:n sihteeristölle⁴⁰.
71. Korkean tason työryhmässä 25. huhtikuuta 2023 käydyssä keskustelussa valtuuskunnat ilmaisivat tukensa sille, että EU:n jäsenvaltiot koordinoivat YK:ssa esitettäviä kansainvälistä veroyhteistyötä koskevia yhteisiä kantoja tarvittaessa, samalla kun vältetään päällekkäistä työtä. Korkean tason työryhmälle annettiin tehtäväksi seurata edelleen tilanteen kehittymistä.
72. YK:n pääsihteerin raportti osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä julkaistiin 8. elokuuta 2023⁴¹. Raportissa analysoitiin kansainvälisen veroyhteistyön nykyisiä järjestelyjä ja tarkasteltiin erilaisia vaihtoehtoja kansainvälisen veroyhteistyön tehostamiseksi siten, että siinä keskitytään osallistavuuteen.
73. Veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokouksessa 15. syyskuuta 2023 käsiteltiin ehdotusta EU:n ja sen jäsenvaltioiden puolesta esitettäväksi kannaksi veroyhteistyöstä Yhdistyneissä kansakunnissa. Kannassa otetaan huomioon raportin päätelmät. Neuvosto hyväksyi kannan 28. syyskuuta 2023⁴².
74. YK:n toinen komitea hyväksyi 22. marraskuuta 2023 ääntenemmistöllä Afrikan ryhmän tarkistetun päätöslauselmaehdotuksen osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa (A/C.2/78/L.18/Rev.1). Päätöslauselmassa valittiin YK:n pääsihteerin raportin vaihtoehto 2 ja päätettiin muun muassa perustaa jäsenvaltiojohtoinen ja avoin hallitustenvälinen ad hoc -komitea, joka laatii kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen tehtävnmäärityksen.

⁴⁰ Asiak. ST 7564/23.

⁴¹ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

⁴² Asiak. ST 12967/23.

75. Puheenjohtajavaltio ja komissio raportoivat korkean tason työryhmässä 23. marraskuuta 2023 neuvottelujen edistymisestä YK:n 78. yleiskokouksen toisessa komiteassa. YK:n yleiskokous hyväksyi YK:n toisen komitean antaman suosituksen jälkeen 22. joulukuuta 2023 ääntenemmistöllä päätöslauselman 78/230 osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa.
76. Valtuuskunnat kävivät verotustyöryhmässä 26. tammikuuta 2024 alustavan keskustelun EU:n ja sen jäsenvaltioiden [...] roolista työskentelyssä, joka on aloitettu osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 78/230.
77. Puheenjohtajavaltio Belgia tiedotti korkean tason työryhmän kokouksessa 7. helmikuuta Yhdistyneiden kansakuntien työn tilanteesta, ja valtuuskunnat keskustelivat mahdollisesta (unionin ja sen jäsenvaltioiden) yhteisestä kannasta ad hoc -komitean tulevaa työskentelyä varten. Valtuuskunnat sopivat tässä kokouksessa kolmesta yhteisestä viestistä, jotka toimivat yleisinä ohjaavina periaatteina rakentavalle osallistumiselle New Yorkissa 20.–22. helmikuuta pidetyssä ensimmäisessä järjestäytymisistunnossa.
78. Kyseisen istunnon jälkeen ja ad hoc -komitean puheenjohtajan pyydettyä toimittamaan 15. maaliskuuta mennessä kirjallisia kannanottoja tehtävnmäärityksestä puheenjohtajavaltio järjesti 11. maaliskuuta veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokouksen, jossa keskusteltiin ja laadittiin strategia tulevia neuvotteluja silmällä pitäen. Puheenjohtajavaltio laati valtuuskuntien antaman palautteen pohjalta ehdotuksen johdantotekstiksi, jossa esitetään periaatteet ja välineistö sekä mahdollisia asiakysymyksiä, joiden pohjalta voitaisiin toimittaa kannanottoja YK:n sihteeristölle. Tämän jälkeen useat jäsenvaltiot käyttivät tätä johdantotekstiä omissa kirjallisissa kannanotoissaan, ja jotkin jäsenvaltiot toimittivat ehdotuksia asiakysymyksistä, jotka voitaisiin mahdollisesti sisällyttää tehtävnmääritystä koskevaan ehdotukseen.

79. Valtuuskunnat antoivat korkean tason työryhmässä 26. maaliskuuta 2024 veroasioiden erityisasiantuntijoiden tehtäväksi jatkaa keskusteluja (EU:n ja sen jäsenvaltioiden) mahdollisesta yhteisestä kannasta ennen New Yorkissa 26. huhtikuuta – 8. toukokuuta 2024 pidettyä ad hoc -komitean ensimmäistä varsinaista istuntoa.
80. Veroasioiden erityisasiantuntijat tarkastelivat 12. huhtikuuta 2024 puheenjohtajavaltion ehdotuksen pohjalta ehdotusta Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta otettavaksi kannaksi ad hoc -komitean ensimmäisessä varsinaisessa istunnossa (New York, 26. huhtikuuta – 8. toukokuuta 2024).
81. Neuvosto hyväksyi 25. huhtikuuta 2024 [...] Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta otettavan kannan ad hoc -komitean ensimmäisessä varsinaisessa istunnossa⁴³.
82. Hyväksytyyn kannan esittivät EU:n YK:n edustusto EU:n ja sen jäsenvaltioiden puolesta ja neuvoston puheenjohtajana toimiva jäsenvaltio Belgia EU:n jäsenvaltioiden puolesta ad hoc -komitean ensimmäisen varsinaisen istunnon avajaistilaisuudessa 26. huhtikuuta 2024. Muut istuntoon osallistuneet jäsenvaltiot tukivat ja täydensivät yhteistä kantaa. Istunnon aikana puheenjohtajavaltio Belgia, EU:n edustusto sekä komission yksiköt tekivät tiivistä yhteistyötä järjestääkseen säännöllisiä EU:n tiedotus- ja koordinoitinkokouksia. Eri maiden valtuuskunnilla kotimaassaan sekä veroasioiden erityisasiantuntijoiden Brysselissä oli mahdollista osallistua istuntoon videoyhteyden välityksellä. Kokouksia on pidetty vuorotellen YK:n Länsiryhmän (WEOG) alueellisen ryhmän kokousten kanssa, minkä jälkeen kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat saaneet ajantasaiset tiedot viimeisimmistä keskusteluista. Lisäksi on järjestetty kolmansille maille suunnattuja tiedotustoimia sekä kokouksia asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen, kanssa paikan päällä käytyjen keskustelujen mukaisesti.
83. Ad hoc -komitean tuloksista ja YK:n neuvottelujen etenemisestä tiedotettiin korkean tason työryhmälle 11. kesäkuuta 2024. Puheenjohtajavaltio tiedotti asiasta kesäkuun Ecofin-neuvostolle.

⁴³ Asiak. ST 9129/24 REV 1.

3) Venäjän hyökkäys Ukrainaan

84. Ottaen huomioon Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen, johon Valko-Venäjä on osallistunut, neuvoston verotustyöryhmä tarkasteli useita toimenpiteitä, joilla jäsenvaltiot voisivat tukea EU:n rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa (Venäjän ja Valko-Venäjän osalta) ja estää niiden kiertämisen veroyhteistyön välineiden avulla.
85. Ensinnäkin jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että kaikki verotustarkoituksia varten toteutettu tietojenvaihto Venäjän federaation ja Valko-Venäjän kanssa on keskeytettävä. Toiseksi EU:n jäsenvaltiot tarkastelivat useita toimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan hallinnollisen yhteistyön ja muiden veroalan välineiden käyttöä rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon yhteydessä.
86. Verotustyöryhmä aikoo jatkaa tilanteen seuraamista edellä mainittujen toimenpiteiden osalta, mukaan lukien työ tilapäisellä foorumilla, jonka komissio perusti 3. kesäkuuta 2022 verotuksen täytäntöönpanoa käsitteleväksi jäädyttämis- ja takavarikointityöryhmän alaryhmäksi.
87. Korkean tason työryhmän kokouksessa 11. kesäkuuta 2024 valtuuskunnat panivat merkille komission antaman päivityksen alaryhmän työstä.

4) Kansainvälinen kehitys

88. Korkean tason työryhmälle tiedotettiin säännöllisesti veropolitiikan alan kansainvälisestä kehityksestä. Valtuuskunnille tiedotettiin säännöllisesti erityisesti veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen meneillään olevasta työstä ja tilanteesta sekä G20-maiden valtiovarainministerien ja keskuspankkien pääjohtajien kokouksissa käsitellyistä veropoliittisista näkökohdista. Valtuuskunnille tiedotettiin myös aiheista, joista keskusteltiin Brasiliassa 21.–23. toukokuuta 2024 pidetyssä kansainvälistä verotusta käsitelleessä G20-maiden symposiumissa.

89. Yhdysvaltojen ulkomaisia tilejä koskevaan verosäännösten noudattamislakiin (FATCA) liittyviä asioita on saatettu säännöllisesti valtuuskuntien tietoon korkean tason työryhmän kokouksissa. Niin kutsuttuja sattumanvaraisia yhdysvaltalaisia koskevan kysymyksen osalta Yhdysvaltojen verohallinto julkaisi vuoden 2022 lopussa ilmoituksen, jossa väliaikaisesti lievennetään sääntöjä vaatimustenvastaiseksi toteamisesta vuosien 2022, 2023 ja 2024 puuttuvien TIN-verotunnisteiden vuoksi. Tammikuussa 2023 tämä kehitys saatettiin korkean tason työryhmän tietoon. Korkean tason työryhmän jäsenet korostivat huhtikuussa 2023, että tarvitaan pysyvä ja laajempi ratkaisu, jotta EU:n finanssilaitoksia ei kohdella vaatimustenvastaisina puuttuvien TIN-verotunnisteiden vuoksi tapauksissa, joissa finanssilaitosten ei ole mahdollista kerätä TIN-verotunnisteita. Korkean tason työryhmässä heinäkuussa 2023 valtuuskunnat ehdottivat, että Yhdysvalloille lähetettäisiin kirje, jossa Yhdysvaltoja kehoitettaisiin tarjoamaan pysyvämpi ja laajempi ratkaisu mahdollisimman pian. Sen johdosta Yhdysvalloille lähetettiin korkean tason työryhmän puolesta kirje syyskuussa 2023. Korkean tason työryhmälle tiedotettiin maaliskuussa 2024 FATCAn osalta tapahtuneesta kehityksestä. Kesäkuussa 2024 korkean tason työryhmälle tiedotettiin puheenjohtajavaltio Belgian ja Yhdysvaltain valtiovarainministeriön 22. toukokuuta 2024 pidetystä rakentavasta kokouksesta.

5) Verotusnäkökohdat muuta kuin verotusta koskevilla aloilla

90. Korkean tason työryhmä sopi 19. marraskuuta 2013, että muuta kuin verotusta koskeviin asioihin sisältyviin verosäännöksiin, jotka johtavat jäsenvaltioiden verolainsäädännön tai hallinnollisten käytäntöjen muutoksiin tai joilla on muita verotuksellisia seurauksia, olisi sovellettava ”epävirallista varoituskonetta”. Ilmoittamalla näistä tapauksista järjestelmällisesti veroasiantuntijoille pääsihteeristön avulla on voitu edelleenkin varmistaa, että jäsenvaltioita varoitetaan riittävän ajoissa muun muassa EU:n ja kolmansien maiden välisistä sopimusneuvotteluista. Korkean tason työryhmän seuraamia kysymyksiä ovat muun muassa neuvoston päätelmät naisten taloudellisesta voimaannuttamisesta ja riippumattomuudesta tosiasialliseen sukupuolten tasa-arvoon johtavana väylänä, neuvoston päätelmät EU:n diplomatiasta, jolla edistetään vihreää siirtymää ja tuetaan maailmanlaajuisen sitoumusten täytäntöönpanoa, haitallisten verojärjestelmien torjumisesta annettua EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistä poliittista julistusta koskevan mahdollisen neuvoston ja komission yhteisen lausuman osalta meneillään oleva työ sekä rahanpesun torjuntaa koskeva paketti.

6) **Muuta**

91. Korkean tason työryhmän epävirallisessa kokouksessa keskusteltiin myös hyväntekeväisyyteen liittyvien EU:n sisämarkkinoiden verotusnäkökohdista sekä rajatylittävään tai muuhun etätyöhön liittyvistä verokysymyksistä, erityisesti palkkojen ja palkkioiden verotuksesta ja kiinteiden toimipaikkojen olemassaolosta tällaisissa tilanteissa.
-